Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

25 422 Opwerking van radioactief materiaal

Nr. 311

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 maart 2026

Met deze brief informeer ik de Kamer over het actualiseren van het robuust maken van het wet- en regelgevend stelsel voor de bouw en exploitatie van nieuwe nucleaire installaties. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor wet- en regelgeving voor nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) geeft daar nadere invulling aan.

Geactualiseerd VOBK en nieuwe beleidsregel

Recent heeft de ANVS de Handreiking Veilig ontwerp en bedrijfsvoering van kerninstallaties (VOBK, bijlage) geactualiseerd en daarnaast een bijbehorende beleidsregel vastgesteld, welke op 26 maart 2026 is gepubliceerd. In het VOBK geeft de ANVS duidelijkheid over het gebruik van internationale standaarden en toepassing van ontwerpeisen op kerninstallaties, waaronder ook innovatieve technologieën. Het VOBK beschrijft daarmee het beoordelingskader dat de ANVS hanteert voor nucleaire veiligheid van (nieuwe) nucleaire installaties. Toekomstige vergunningaanvragers kunnen deze ook gebruiken om de haalbaarheid van hun plannen te toetsen en, op een efficiënte manier in gesprek te gaan met de ANVS als voorbereiding op een vergunningaanvraag. Met de nieuwe beleidsregel bindt de ANVS zichzelf aan het gebruik van de Handreiking VOBK. Dit zorgt voor gelijke behandeling van aanvragers.

Aanleiding van herziening

De ANVS bereidt zich voor op toekomstige vergunningaanvragen voor nieuwbouw van twee grote nieuwe kerncentrales en mogelijke *SMR's* (small modular reactors). Daarom is het VOBK voor de beoordeling van nucleaire veiligheid herzien met de inzichten van de laatste stand der techniek. Het VOBK is één van de handreikingen die de ANVS heeft uitgebracht voor betrokkenen, zoals vergunninghouders of vergunning-

kst-25422-311
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

aanvragers van nieuwe nucleaire initiatieven, waarmee de ANVS duidelijkheid geeft over haar verwachtingen en werkwijze. Dit ten behoeve van voortvarende en transparante behandeling van nieuwe nucleaire vergunningaanvragen. Naast het VOBK gaat het om de volgende initiatieven:

- Actualisatie van de handreiking vergunningverlening[1]
- Handreiking Gebruik Internationale Guides bij Oordeelsvorming[2], waarmee duidelijkheid gegeven wordt over hoe internationale veiligheidsrichtlijnen gebruikt worden.
- Actualisatie en standaardisatie van vergunningvoorschriften van nucleaire installaties[3]
- Handreiking Vooroverleg nieuwbouw kernreactoren[4]
- Handreiking beoordelingskader van beveiligingsmaatregelen voor nucleaire installaties (concept handreiking in consultatie in Q1 2026).

Inhoudelijke aanpassingen VOBK

Eén van de belangrijkste uitgangspunten in de herziening is het vergroten van technologie onafhankelijkheid. Dat betreft bijvoorbeeld het veralgemeniseren van technologie specifieke normen waardoor het VOBK breder toepasbaar is dan de vorige versie, met name voor toepassing op nieuwbouwinitiatieven. Daarmee is bovendien de scope ook verbreed van uitsluitend kernreactoren (zoals de Kerncentrale Borssele en de Hoge Flux Reactor in Petten) naar alle nucleaire installaties. Denk daarbij aan de installaties ten behoeve van de opslag van radioactief afval van COVRA en de uraniumverrijkingsinstallaties van Urenco.

Een ander uitgangspunt in deze herziening is internationale harmonisatie. Het VOBK sluit direct aan op de standaarden van het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA). Het geeft alleen verdere invulling op onderwerpen waar de Europese veiligheidsrichtlijnen strenger zijn, specifieke Nederlandse regelgeving van toepassing is of een nationale invulling nodig is. In dat laatste geval is de ANVS zoveel mogelijk aangesloten bij de aanpak van Europese collega-veiligheidsautoriteiten om de harmonisatie verder te bevorderen. Door standaarden niet te herhalen, is het een compact document geworden. De helderheid en gebruik van Engelse taal wordt door internationale partners van de ANVS zeer gewaardeerd, die het ook uitlichten als voorbeeld van internationale harmonisatie. In 2024 en in 2025 kon het publiek via twee internetconsultaties input meegeven aan de ANVS. Die tweede consultatie in 2025 heeft geleid tot laatste verduidelijkingen.[5]

Wijziging Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen

Tot slot heeft mijn voorganger op 9 februari 2026 aangekondigd voornemens te zijn het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen (Bkse) te wijzigen, waarin is opgenomen dat de ANVS organisatorische en technische regels stelt over het veilig ontwerp en bedrijven van kerninstallaties. Beoogd is dat met dit wijzigingsbesluit de in het VOBK opgenomen onderdelen terugkomen in een verordening, zonder daarbij inhoudelijke aanpassingen te doen om te voorzien in stabiliteit van de vereisten voor

---

[1] https://www.autoriteitnvs.nl/documenten/2025/05/06/handreiking-vergunningverlening-anvs
[2] https://www.autoriteitnvs.nl/documenten/2025/07/07/handreiking-gebruik-internationale-guides-bij-oordeelsvorming
[3] https://www.autoriteitnvs.nl/actueel/nieuws/2025/10/21/ontwerpbeschikking-epz-ter-inzage
[4] ANVS publiceert definitieve Handreiking vooroverleg nieuwbouw kernreactoren | Autoriteit NVS
[5] https://www.autoriteitnvs.nl/documenten/2025/05/06/handreiking-vergunningverlening-anvs

nieuwe nucleaire installaties. Op 9 maart 2026 is de Internetconsultatie afgerond. De inwerkingtreding van het gewijzigde Bkse is gepland voor 1 juli 2027.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.W.H. Bertram